

Muistio

29.6.2026

VN/15906/2026

VN/15906/2026-PLM-2

Hallintopoliittinen osasto
lainvalmistelu- ja oikeusyksikkö
Hallitussihteeri Tuukka Einola

Pariisin pöytäkirjan täydentämisestä Suomen tasavallan hallituksen Naton operaatiojohtoportaan johtoesikunnan ja Naton transformaatiojohtoportaan johtoesikunnan välillä tehty sopimus

Asian tausta

Pariisin pöytäkirjaa täydentävällä sopimuksella (täydentävä sopimus) mahdollistetaan liittokunnan esikuntien tehokas toiminta Suomessa. Sopimus tarkoittaa liittokunnan esikuntien erioikeuksia ja vapauksia sekä niiden ja Suomen välisiä suhteita. Sopimus sisältää lisäksi määräyksiä, jotka koskevat liittokunnan esikuntien henkilöstön, sopimustoimittajien ja niiden huollettavien asemaa Suomessa. Täydentävä sopimus sisältää määräyksiä, joita ei ole Pariisin pöytäkirjassa. Näitä ovat esimerkiksi tilojen ja kiinteistöjen käyttöä, korkea-arvoisen henkilöstön vapauksia ja erioikeuksia, sopimustoimittajia, koulutusta, lupia ja televiestintää koskevat määräykset.

Täydentävä sopimus tulee soveltumaan yleisesti kaikkiin Suomessa nyt ja tulevaisuudessa sijaitseviin Pohjois-Atlantin sopimuksen mukaisesti perustettuihin kansainvälisiin sotilasesikuntiin ja -organisaatioihin, kuten Naton osaamiskeskukseen (Center Of Excellence, COE), joihin sovelletaan Pariisin pöytäkirjaa.

Voimaantulo

Puolustusministeri Antti Häkkinen allekirjoitti sopimuksen 12.12.2025 Helsingissä, Naton Euroopan-joukkojen komentaja, kenraali Alexus G. Grynkewich allekirjoitti sopimuksen 8.12.2025 ja 20.1.2026 Belgiassa, Casteaussa ja Naton transformaatiojohtoportaalla komentaja, amiraali Pierre Vandier allekirjoitti sopimuksen 18.12.2025 Helsingissä.

Sopimuksen 37 artiklan mukaan sopimus tulee voimaan neljäntoista (14) päivän kuluttua päivästä, jona Suomen tasavallan hallitus on ilmoittanut kirjallisesti, että se on saattanut päätökseen voimaantulon edellyttämät valtiosisäiset menettelynsä. Suomi on tehnyt kirjallisen ilmoituksen 29.6.2026. Näin ollen sopimus tulee voimaan 14.7.2026.

Pariisin pöytäkirjan täydentämisestä Suomen tasavallan hallituksen Naton operaatiojohtoportaalla johtoesikunnan ja Naton transformaatiojohtoportaalla johtoesikunnan välillä tehty sopimus, sen voimaansaattamislaki (576/2026) ja sopimuksen hyväksymiseen liittyvät lait hyväksyttiin eduskunnassa 15.6.2026 (HE 73/2026 vp; EV 101/2026 vp). Tasavallan presidentti hyväksyi sopimuksen 26.6.2026.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 31
00131 Helsinki

Eteläinen Makasiinikatu 8 0295 16001
Helsinki +358 295 16001

kirjaamo.plm@gov.fi
www.defmin.fi

Sopimuksesta johtuen ulkomaalaislakiin, valtion liikelaitoksista annettuun lakiin, ajoneuvolakiin, henkilötietojen käsittelystä Puolustusvoimissa annettuun lakiin, puolustusvoimista annettuun lakiin, maa-aseamista ja eräistä tutkista annettuun lakiin, sotilaallisesta kriisinhallinnasta annettuun lakiin, arvonlisäverolakiin, valmisteverotuslakiin, autoverotuslakiin ja tullilakiin on tehty muutoksia, jotka hyväksyttiin sopimuksen hyväksymisen yhteydessä. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan samanaikaisesti, kun sopimus tulee voimaan. Niiden voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Säännöskohtaiset perustelut

Täydentävän sopimuksen voimaansaattamista koskevan ehdotetun asetuksen 1 §:n ensimmäisessä momentissa säädetään, että sopimus tulee voimaan 14 päivänä heinäkuuta 2026. Pykälän toinen momentti sisältää tavanomaisen säännöksen sopimuksen kansallisista hyväksymis- ja voimaansaattamisvaiheista. Asetuksen 2 §:ssä säädetään, että sopimuksen muut kuin lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat asetuksena voimassa. Asetuksen 3 § sisältää säännöksen sopimuksen voimaansaattamislain (576/2026) voimaantulosta, ja 4 § asetuksen voimaantulosäännöksen.

Sopimuksen hyväksymiseen liittyvien muiden lakien voimaantuloasetusten ensimmäisissä pykälissä säädetään, että lait tulevat voimaan 14 päivänä heinäkuuta 2026. Asetusten 2 §:t sisältävät asetuksien voimaantulosäännöksen.

Laintarkastus

Asetusehdotuksia ei ole asian kiireellisyyden vuoksi tarkastettu oikeusministeriön laintarkastuksessa.

Toimivalta

VNOS 3 § 3 kohta

- 1) Laki Pariisin pöytäkirjan täydentämisestä Suomen tasavallan hallituksen sekä Naton operaatiojohtoportaan johtoesikunnan ja Naton transformaatiojohtoportaan johtoesikunnan välillä tehdystä sopimuksesta (576/2026) 9 ja 10 §
- 2) Laki ulkomaalaislain muuttamisesta (577/2026), voimaantulosäännös
- 3) Laki valtion liikelaitoksista annetun lain 2 §:n muuttamisesta (578/2026), voimaantulosäännös
- 4) Laki ajoneuvolain muuttamisesta (579/2026), voimaantulosäännös
- 5) Laki sotilasajoneuvolain muuttamisesta (580/2026), voimaantulosäännös
- 6) Laki henkilötietojen käsittelystä Puolustusvoimissa annetun lain muuttamisesta (581/2026), voimaantulosäännös
- 7) Laki puolustusvoimista annetun lain muuttamisesta (582/2026), voimaantulosäännös
- 8) Laki maa-aseamista ja eräistä tutkista annetun lain 3 ja 13 §:n muuttamisesta (583/2026), voimaantulosäännös
- 9) Laki sotilaallisesta kriisinhallinnasta annetun lain 4 §:n muuttamisesta (584/2026), voimaantulosäännös
- 10) Laki arvonlisäverolain muuttamisesta (585/2026), voimaantulosäännös
- 11) Laki valmisteverotuslain 18 §:n muuttamisesta (586/2026), voimaantulosäännös
- 12) Laki autoverolain 41 §:n muuttamisesta (587/2026), voimaantulosäännös
- 13) Laki tullilain 44 §:n muuttamisesta (588/2026), voimaantulosäännös

Esitys

Edellä olevan perusteella esitetään, että valtioneuvosto antaisi asetuksen Pariisin pöytäkirjan täydentämisestä Suomen tasavallan hallituksen sekä Naton operaatiojohtoportaan johtoesikunnan ja Naton transformaatiojohtoportaan johtoesikunnan välillä tehdystä sopimuksesta sekä asetukset ulkomaalaislakiin, valtion liikelaitoksista annettuun lakiin, ajoneuvolakiin, henkilötietojen käsittelystä Puolustusvoimissa annettuun lakiin, puolustusvoimista annettuun lakiin, maa-aseamista ja eräistä tutkista annettuun lakiin, sotilaallisesta kriisinhallinnasta annettuun lakiin, arvonlisäverolakiin, valmisteverotuslakiin, autoverotuslakiin ja tullilakiin tehtyjen muutosten voimaantulosta. Asetukset on tarkoitettu tulemaan voimaan 14 päivänä heinäkuuta 2026.